

De foreninger, der ikke er omfattet af EF direktivet er typisk små foreninger eller udenlandske foreninger, der ikke er kendte. For disse foreninger foreslås en afgiftspligt, hvis de ikke er i stand til at opfylde kravet om løbende opgørelse af forholdstallet. Det skyldes, at de små foreninger ellers vil kunne være i stand til at spekulere i den tilnærmede gennemsigthed ved køb og salg, der ligger i, at forholdstallet opgøres på grundlag af et helt år, mens afkastet, det anvendes på, vedrører en kortere periode. Ved større foreninger, hvor deltagerne ikke kender hinanden og ofte har modsatrettede interesser, er spekulationsmulighederne ikke tilstede. For de meget små foreninger vil reglen om daglige opgørelser endvidere kunne administreres meget lempeligt. De meget små foreninger vil typisk kende sine medlemmer. Det vil for disse ikke være praktisk eller nødvendigt med daglige opgørelser. Det må være tilstrækkeligt, at de erklærer sig villig til at foretage en opgørelse pr. salgsdagen, når investeringsbevisets ejer henvender sig og oplyser, at han har solgt eller agter at sælge. Forslaget giver derfor ministeren adgang til at lempe kravet om daglige opgørelser. Denne del af forslaget er navnlig begrundet med hensyn til disse meget små foreninger.

Den bankopsparing, der er belagt med realrenteafgift, er foretaget med henblik på pensionering. På pensioneringstidspunktet kendes forholdstallet for pensionsåret ikke (medmindre der foretages en løbende opgørelse af forholdstallet). Realrenteafgiften fra årets begyndelse indtil pensioneringstidspunktet kan ikke gøres op med det samme, og fordi opsparingen tjener til sikkerhed for pensionen, kan midlerne heller ikke udbetales med det samme. Det er ikke holdbart, og i disse tilfælde foreslås derfor, at realrenteafgiften kan beregnes med det senest kendte forholdstal, selvom dette vedrører tidligere år. Ved pensionering i tidsrummet 1. januar til 1. april vil en tilsvarende problemstilling kunne forekomme med hensyn til beregning af afgiften for året før pensioneringsåret. Den foreslås løst på samme måde. Pensionisten vil i alle tilfælde efterfølgende kunne kræve realrenteafgiften omberegnet med anvendelse af de rigtige forholdstal.

Forrentning ved udskudt betaling

Der har vist sig en vis usikkerhed i forbindelse med fortolkningen af de fra 1995 gældende regler om afgiftens betaling ved investeringsbeviser. Den hænger bl.a. sammen med, at efter gældende ret foretager bankerne endelig betaling af et års afgift den 15. december, inden kalenderåret for investeringsforeningerne er udløbet, og dermed også inden afgiften kan gøres endeligt op.

Reglerne er i disse tilfælde blevet fortolket således, at afgiften først skulle afregnes det følgende år, men uden at denne udskudte betaling forrentes.

Der foreslås derfor ændrede og tydeligere regler om afgiftspligtens indtræden, betaling og forrentning.

Der foreslås forskellige regler for pengeinstitutter på den ene side og for forsikringsselskaber og pensionskasser på den anden side. Det skyldes, at de almindelige regler om afregning af realrenteafgiften er forskellige for de to grupper.

Efter de almindelige regler om betaling af realrenteafgift afregner pengeinstitutterne endelig realrenteafgift den 15. december for samme år. Afgiftsgrundlaget opgøres dog på grundlag af indtjeningen fra den 1. december til den 30. november i stedet for fra 1. januar til den 31. december. Investeringsforeningerne har imidlertid kalenderårsregnskab og opgør derfor fordelingen af afkastet mellem afgiftspligtigt og afgiftsfrit for et kalenderår ad gangen. Det forholdstal, som investeringsforeningerne oplyser, og som skal bruges til at afgøre hvor meget af investeringsbevisets udbytte m.v. der skal betales realrenteafgift af, vedrører altså kalenderåret. Investeringsbevisernes realrenteafgiftspligtige afkast kan derfor ikke opgøres fra den 1. december til den 30. november, men skal opgøres fra 1. januar til 31. december. Det betyder igen, at man ikke den 15. december kender den endelige indtægt fra investeringsbeviset i samme år, og hvis investeringsbevisernes afkast skulle medtages løbende, kunne man ikke lave en endelig afregning af afgift den 15. december.

Ved pengeinstitutter foreslås det derfor, at afgiftspligten ikke indtræder løbende, men først indtræder i det følgende år. Det betyder, at den realrenteafgiftspligtige får et års udsættelse med betaling af afgiften. For at udligne denne fordel foreslås at afgiftsgrundlaget forhøjes med et beløb svarende til et års rente. (Det sker i den foreslåede § 3 e, stk. 12, der er medtaget i forslaget under § 1, nr. 8). Den rente der bruges, er den samme, som lægges til grund ved beregningen af realrenteafgiftsprocenten for det år, hvori afgiftspligten indtræder.

Ved forsikringsselskaber går forslaget derimod ud på, at afgiftspligten ligesom efter de indtil 1994 gældende regler indtræder løbende, samtidig med indtjeningen i foreningen.

Det er uden problemer i forhold til reglerne for, hvornår forsikringsselskaber, pensionskasser m.v. betaler realrenteafgift. De er nemlig anderledes end for pengeinstitutterne. Betalingsreglerne findes i realrenteafgiftslovens §§ 12 og 14. De går ud på, at forsikringsselskaberne den 15. december i året opgør og betaler en foreløbig afgift, som de selv beregner på